Anul II. — Nr. 4. Iulie 1936.

INSEMNĂRI SOCIOLOGICE

Apar odată pe lună.

Director: **TRAIAN BRĂILEANU,**
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuţi.

CUPRINSUL

ARTICOLE

I. André Joussain: Ministerul Léon Blum.
II. Ion Ţurcan: Lupta împotriva anarhiei demagogilor.
III. Traian Brăileanu: Problema identităţii Statului.

REDACŢIA: Cernăuţi, str. General Berthelot 5.
ADMINISTRAŢIA (Profesor Constantin Zoppa): Cernăuţi, str. Baltinester 15.
Abonamentul pentru 1 an . . . . . Lei 60
Exemplarul . . . . . „ 5

Tipografia Mitropolitul Silvestru, Cernăuţi.

www.dacoromanica.ro

REVISTA CĂRŢILOR

Dr. George Mihuţă, „Insoţirea orăşenilor romîni din Suceava" 1890—1933 (Istorie).

Nicoae Berdiaeff, Omul şi Maşină.

REVISTA REVISTELOR

Iconar, Cernăuţi. — **Cuvîntul nou,** Satu mare. — **Orientări,** Moineşti-Bacău. — **Acţiunea romînă,** Bucureşti. — **Cuvîntul Argeşului,** Piteşti. — **Ţara Şipeniţului,** Cernăuţi. — **Doina Nistrului,** Cernăuţi. — **Buletinul A. G. I. R.,** Bucureşti. — **Sociologie romînească,** Bucureşti. — **Revue internaţionale de Sociologie,** Paris. — **Blajul,** Blaj. — **Libertatea,** Bucureşti. — **Ideea Naţională,** Buzău. — **Pămîntul Strămoşesc,** Cluj. — **Acţiunea,** Sibiu. — **Ogorul,** Bucureşti. — **Zarandul,** Brad. — **Credinţa,** Cernăuţi. — **Iubiţi Biserica!** Parohia Drăceni-Baia. — **Lumina,** Bucureşti. — **Cuvîntul Satelor,** Lugoj şi Timişoara. — **Macedonia,** Bucureşti. — **Catedra,** Galaţi. — **Gînd Romînesc,** Cluj.

Fiecare număr va avea cel puţin 32 pagini.
Manuscrisele nu se înapoiază.

www.dacoromanica.ro

Insemnări Sociologice

Director: TRAIAN BRĂILEANU,
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuți.

Ministerul Léon Blum

Intr'un articol precedent[1]), eu am expus situaţia politică din care au ieşit alegerile franceze din Aprilie-Mai 1936. Avînd grija înainte de toate de a arăta cum succesul Frontului popular era urmarea logică a politicei celor de stînga, eu n'am ţinut socoteală de intervenţiile străinătăţii. Aurul rusesc într'adevăr a putut grăbi o mişcare preexistentă, n'a putut-o crea. Dar acţiunea Moscovei chiar dacă a determinat biruinţa reuşind a răsturna cumpăna forţelor, n'ar rămînea totuş mai puţin adevărat cumcă comunismul rusesc a utilizat numai o situaţie de fapt şi a intensificat forţe pe cari regimul republicei a treia n'a încetat a face să sporească.

Acestea spuse, intervenţia comunismului rusesc în ultimele alegeri nu este deloc îndoelnică şi nu poate fi pierdută din vedere în aprecierea ce se va face despre ministerul căruia aceste alegeri i-a asigurat puterea.

„Republica, a zis adeseori Charles Maurras, este guvernarea străinătăţii". Prin asta, dînsul îl redă şi-l complectează pe Anatole France căruia i-a plăcut să spună prin gura unui personagiu din *l'Orme du Mail* că republica noastră nu poate avea politică externă. Ea n'are în orice caz o politică adevărat franceză, tîrîndu-se rînd pe rînd la remorca Angliei, Germaniei sau a Moscovei. Dar acest viciu adînc al regimului este azi mai lămurit decît oricînd şi personalitatea şefului guvernului actual apare ca simbol al acestui viciu.

Léon Blum e izraelit, şi el e un izraelit sută la sută, cum

[1]) Articol publicat în „Insemnări Sociologice" Nr. 3 subt titlul „Alegerile în Franţa din Aprilie-Mai 1936". — In articolul de faţă, trimis revistei noastre, d-l André Joussain ne face să înţelegem marea primejdie ce ne ameninţă pe noi, dacă bolşevizarea Franţei nu va fi oprită printr'o reacţiune puternică a partidelor de dreapta. Autorul, prieten sincer al Romîniei, al Romîniei Romînilor cari au luptat alături de vitejii fii ai patriei sale, ne desvălue cu durere rănile din cari singerează azi mîndra Franţă. Romînia naţionalistă luptă şi azi, ca totdeauna, alături de sora ei. Duşmanul va fi înfrînt.

www.dacoromanica.ro

se zice azi, adică e stăpînit de prejudecata despre superioritatea rasei sale şi misiunea ei providenţială, e pătruns de spiritul ei subversiv şi desbrăcat de orice patriotism francez. Acest fapt a trezit o parte a conştiinţelor şi Xavier Vallat s'a făcut interpretul lor cînd a relevat la tribuna Camerei că pentru întîiaş dată în cursul lungei ei istorii şeful guvernului se află a fi un jidan. El a arătat primejdia ce ar oferi, pentru Franţa, un preşedinte de Consiliu care n'ar lua nicio hotărîre în materie de politică externă decît după ce ar fi consultat pe coreligionarii săi din Germania, Anglia, Rusia sau din America: „e vorba, a declarat el, de destinele unei ţări pe care o iubim fiind a noastră, ale unei rase care ne este scumpă deoarece *noi*, noi suntem fiii ei.... Vom face deci totul pentru ca să nu rămînă la cîrma corăbiei „Franţa" un pilot care, cu ochii pierduţi în nouri, ne va conduce negreşit spre toate stîncile".

Tot ce ştim despre d-l Léon Blum este de felul să justifice neliniştea. În 1907, într'un articol al efemerei *Revue latine*, fostul meu profesor de la Sorbona Emile Faguet semnala la d-l Léon Blum, mai puţin celebru atunci decît azi, oroarea sa faţă de creştinism, faţă de morala tradiţională şi de patriotism şi visul său despre o societate întemeiată pe o egalitate reală. Strigătul său: „Eu vă urăsc!" aruncat, în plină Cameră a deputaţilor, colegilor săi de dreapta, reprezentanţi ai partidelor naţionale; teoriile sale asupra căsătoriei pe care o vrea precedată de o „viaţă de aventură" pînă la 30 de ani pentru femeie, pînă la 35 de ani pentru bărbat, subt pretextul că „viaţa instinctivă trebue să premeargă vieţii raţionale"; apărarea sa a divorţului pe care voinţa unuia singur dintre contractanţi să ajungă a-l provoca, nădejdea ce-o exprimă de a vedea societatea substituindu-se părinţilor în ce priveşte hrana şi educaţia copiilor, lauda ce o dă lui Jean-Jacques Rousseau pentrucă şi-a lăsat copiii în grija Caritătii publice şi declaraţia sa că „fiecare ar trebui să fie liber de a da copiii săi nu Caritătii, dar justiţiei Statului"; atîtea fapte de felul să ne dea de gîndit că un atare om, dacă ar ajunge să conducă poporul francez după vederile sale, ar spori corupţia de care suferim şi ar pregăti una din cele mai grele regresiuni morale ce le-am fi cunoscut în cursul istoriei noastre.

Oamenii din jurul lui Léon Blum nu sunt nici ei de aşa fel ca să ne liniştească. Ziarul *Le Nouveau Crl* semnala chiar dela început că pentru a-l ajuta în elaborarea proiectelor sale, viitorul preşedinte al Consiliului alesese patru consilieri, toţi luaţi

www.dacoromanica.ro

dintre coreligionarii săi, Grünebaum-Ballin, Cahen-Salvador, Jules Moch şi Blumel, „patru consilieri cu nume esenţial franceze“ adăogă ziarul cu crudă ironie. În ce priveşte ministerul însuş, şeful său se însărcină a-l definî prezentîndu-l ca revanşă a lui 6 Februarie 1934 şi ziarul său, *Le Populaire*, subliniază această declaraţie prin acest comentariu destul de lămurit: „Pentru a relua o expresie semnificativă a preşedintelui Republicei spaniole, guvernul este pretutindeni *beligerant*“. Şi alegerea colaboratorilor săi care, pentru mulţi dintre ei, pare a fi o sfidare a opiniei tuturor Francezilor cinstiţi şi patrioţi, este ea însaş ca o ameninţare de războiu civil.

Revanşă a lui 6 Februarie cînd conştiinţa publică se ridică împotriva complicilor unui escroc şi împotriva impunităţii ce le fusese asigurată prin guvernul republican: Camille Chautemps, bănuit de a fi revenit pentru 48 de ore la minister în timpul afacerii Oustric numai pentru a face să dispară anumite piese ale dosarului, Camille Chautemps, responsabil de numeroase amînări ale afacerii Stavisky, „banal fapt divers“ în ochii săi, Camille Chautemps, instigatorul presupus al asasinatului poliţienesc al lui Stavisky şi al Consilierului Prince, ucişi unul pentru a-l împiedica să-şi denunţe complicii, celalalt, pentru a-l împiedica să descopere pe cei vinovaţi, Camille Chautemps devine ministru de Stat, şi cu el Paul Faure care făcu să fie închis într'un azil de nebuni soţul metresei sale, sănătos la minte, dar prea puţin îngăduitor, şi Maurice Violette, îmbogăţit prin politică şi care se lăuda într'o scrisoare, publicată de ginerele său după divorţ, că a făcut să se modifice legile asupra moştenirilor în aşa fel ca a sa nepoată şi fiică adoptivă să aibă mai puţine dări de plătit. După miniştrii de Stat, titularii portofoliilor: iată mai întîiu responsabilii masacrelor din 6 Februarie, Daladier care, a doua zi după acest eveniment, era, cum o ştiu din izvor sigur, înebunit şi tremurînd de frică, şi Pierre Cot, cel mai energic şi cel mai sîngeros din bandă, care vroia ca armata să fie scoasă împotriva manifestanţilor şi care găsea că nu s'a vărsat destul sînge. Altă sfidare a opiniei: Jean Zay, insultatorul drapelului francez căruia i-a strigat ura sa în termeni prea murdari pentru a fi amintiţi aci, Jean Zay devine ministrul Educaţiei naţionale! Ce vom spune despre Salengro, ministru de interne, pe care d-l Jean Renaud, preşedintele *Solidarităţii franceze* a putut să-l întrebe, fără a primi alt răspuns decît ordinul de a disolva liga sa, „dece un ciclist Salengro din regimentul 333 infanterie a fost

www.dacoromanica.ro

găsit în liniile germane şi dece a fost condamnat la moarte în absenţă de consiliul de răsboiu care avu să-l judece ?" Fără a hotărî de înainte asupra exactităţii faptului, despre care n'avem nici o documentare personală, nu e oare trist a vedea la minister un om împotriva căruia poate fi adusă o astfel de bănuială ?

Tot revanşă a lui 6 Februarie, numirea la postul de director al poliţiei municipale a d-lui Marchand asupra căruia apasă acuzaţia că a dat ordin să se tragă în manifestanţii de pe piaţa Concordiei. Revanşă a lui 6 Februarie deasemenea amnistia de care vor beneficia cei cîţiva figuranţi condamnaţi în afacerea Stavisky pe cînd principalii vinovaţi scăpau. Şi nu e oare nostim să-l vedem pe d-l Albert Dubarry, director al ziarului *la Volonté*, subvenţionat cu ajutorul fondurilor secrete, pe Albert Dubarry pus în cauză în afacerea Stavisky, dar achitat de juriul Senei, cerînd punerea în libertate a acelora cari, înfăţişîndu-se împreună cu el înaintea curţii cu juraţi, n'au beneficiat de aceeaş indulgenţă ? După înăbuşirea afacerii Eberlein, a cărei instrucţie a desvăluit ajutorul bănesc dat de Komintern comunismului francez şi pe care ministerul Sarraut a oprit-o scurt a doua zi după biruinţa Frontului popular, lichidarea definitivă a afacerii Stavisky cu privire la care nu s'a făcut niciodată o anchetă prea serioasă este lămurit revanşa lui 6 Februarie, revanşa „ucigaşilor şi tîlharilor".

Asta este, în total, opiniunea partidelor de dreapta, despre ministerul Léon Blum şi aceste sunt faptele cari o motivează.

Să vedem acuma opinia partidului învingător. După spusa lui, ministerul Léon Blum înseamnă începutul unei ere nouă în care vechea legalitate dispare, în care legalitatea nouă ia fiinţă. Pentru d-l André Philip, socialist unificat, profesor la Facultatea de drept din Lyon şi deputat de Rhône, alegerile din 1936 sunt triumful moralităţii politice. Pentru d-l Salengro, ministru de interne, ocupările uzinelor tolerate şi chiar încurajate de noul guvern constitue „o demonstraţie de ordine şi disciplină" pe care o înregistrează cu satisfacţie". D-l Léon Blum recunoaşte, şi nu poate face altfel, că ocupările de uzine sunt ilegale şi se străduieşte a aduce subt controlul legal şi parlamentar „operaţiunea maselor" care se întinde peste toată ţara, dar chiar de pe acuma, el e neputincios. Direcţia mişcării îi scapă. Cît despre comunişti, şeful lor d-l Thorez a declarat, la Lille, că „muncitorii n'au făcut nici-o pagubă deoarece ei ştiau că uzinele lor" vor deveni în curînd proprietatea lor şi el a conchis: „s'a declarat că ocuparea a fost ilegală. Dar asta este vădit o legalitate nouă care ia fiinţă".

www.dacoromanica.ro

In faţa amploarei mişcării, partidul radical, a cărui responsabilitate este aşa de grea în cursul ce-au luat evenimentele, începe a se alarma, dar prea tîrziu. „Desordinea este în spirite şi ea se deslănţue în lucruri, scrie *l'Ere Nouvelle* ziarul pe care d-l Edouard Herriot îl patronează şi la care colaborează. Camera şi guvernul nu mai au nicio putere. Legile şi principiile republicane sunt depăşite.... Vedem intrînd în vigoare un sistem pe care nu trebue să şovăim a-l califica revoluţionar... Ori nimănuia nu i-ar veni în minte să pretindă că ceea ce petrece este reflexul voinţei ţării".

Ceea ce se petrece este aşa de puţin conform cu voinţa ţării că rezistenţa se organizează. Marseille a dat exemplul arborînd culorile naţionale şi organizînd în arenele din Prado un meeting, unde d-l Freyssinet, directorul ziarului *Marseille-Matin* putu zice: „Prezenţa d-lui Jean Zay la minister este o scîrboasă provocare. A lipsit un fir de păr ca Marty, răzvrătitul de pe Marea Neagră, să fie numit vice-preşedinte al Comisiei marinei comerciale şi am fi putut vedea statele majore dînd onorurile acestui trădător". Franţa a căzut destul de jos, fără îndoială, dar lipseşte încă mult ca toţi Francezii să se resemneze.

Totuş guvernul disolvă ligile patriotice. După cele ale *Acţiunii franceze, Crucile de foc, Solidaritatea franceză, Tineremile patriote, Franciştii* sunt lovite de ostracism. Dar nici o măsură nu e luată împotriva organizaţiilor de desordine, ligi comuniste, C. G. T., franc-masonerie, cari pot continua fără teamă de pedeapsă opera lor de distrugere. Nu există serviciu de ordine pentru a împiedica ocuparea uzinelor, deţinerea arbitrară a directorilor de uzine sau a inginerilor, nici constrîngerea exercitată asupra muncitorilor cari nu vreu să facă grevă sau ar vrea mai cu drag să meargă acasă decît să doarmă la uzină; dar există pentru a împiedica manifestaţiile patriotice. Pe cînd cei ce atentează la proprietatea şi la libertatea individuală pot conta pe bunăvoinţa şi pe sprijinul guvernului, pe cînd poliţia tolerează sau protegueşte cortegiile cari cîntă *Internaţionala* şi plimbă drapelul roşu cu gesturi de ură, „serviciul de ordine" al Frontului popular împrăştie, atacă şi brutalizează pe cei ce cer unire în libertate, aclamă drapelul tricolor sau cîntă Marseillaise-a. Guvernul Frontului popular nu îngădue manifestaţiile în onoarea patriei.

Pentru orice spirit neprevenit, e cu desăvîrşire lămurit că un guvern de forţă şi un regim de arbitrar tind a se impune

www.dacoromanica.ro

naţiunii împotriva dorinţei a tot ce este încă sănătos în ea. Dela constituirea ministerului Léon Blum încoace, ministerul justiţiei a fost înjosit la rangul unui minister secundar, subordonat ministerului de interne şi al poliţiei. Nu mult în urmă, comisiunile de înaintare ale magistraturii de şedinţă, compusă din magistraţi aleşi de adunarea lor generală, au fost suprimate prin decret. Puterea judecătorească e de aci încolo aservită puterii executive — unui minister în care figurează complici de escroci, insultatori ai drapelului şi uneltitori de revoluţie socială. Situaţie cu atît mai gravă cu cît scăderea limitei de vîrstă a magistraţilor va permite de a înlocui mai mult de jumătatea magistraţilor Curţii de Casaţie, a primilor preşedinţi, preşedinţi şi vice-preşedinţi ai Curţii de apel, ai procurorilor generali etc. Alegerea înlocuitorilor lor se va face fără control şi ceea ce îi va desemna alegerii guvernului va fi înainte de toate simpatia lor pentru Frontul popular şi docilitatea lor faţă de putere. Servilitatea va să devină un titlu pentru înaintare, refuzul de justiţie săvîrşit pentru a place stăpînilor zilei va fi un merit. Magistraţii sunt avertizaţi că de acu înainte cariera lor nu va mai depinde de ştiinţa lor juridică, de conştiinţa profesională, de o înaltă probitate sau de merite recunoscute de egalii lor, ci de mlădierea lor, de spiritul lor de intrigă, de îngăduinţa lor sau de laşitatea lor. Iată exact unde am ajuns la sfîrşitul lui Iunie 1936. Aşteptăm reacţiunea ţări.

(Trad. T. B.) André Joussain

Lupta împotriva anarhiei demagogilor

Se înteţesc atacurile contra mişcării legionare. In alegerea mijloacelor de luptă, adversarii n'au scrupule. Folosesc, fără nici o considerare de principii morale, tot ce cred că i-ar duce la ajungerea ţintei. Cei dela putere ca şi cei din opoziţie, cei din umbră ca şi cei dela suprafaţă sunt într'o cursă nebună în a propune tot felul de mijloace şi metode pentru distrugerea acestei mişcări. E singurul obiectiv asupra căruia întreaga clasă conducătoare cade de acord. Opiniile separate sunt excepţii rare, iar cei ce le mărturisesc, cad victime atacurilor celor mai murdare şi mai desgustătoare. Nu se poate obţine nici o înţelegere, nici o cruţare din partea lor! Atacul e pe viaţă şi pe moarte, luînd aspectul unei lupte de exterminare. Stai nedumerit şi nu poţi găsi explicaţia acestei duşmănii. Se întreabă cei de bună credinţă: ce vor, ce urmăresc cei ce guvernează azi şi cei ce aspiră

www.dacoromanica.ro

la succesiunea de mîine? De unde înţelegerea comună şi nezdruncinată a clasei conducătoare în atingerea acestui obiectiv? De unde pornirea sadică şi diabolică de a lovi într'o generaţie a cărei singură vină este credinţa ei fanatică în neamul şi D-zeul ei? Ce pericol poate prezenta pentru Statul Romîn această organizaţie, cînd ea îi ridică altare de consolidare şi de cinstire şi-şi creşte membrii într'o concepţie de totală uitare de sine şi de integrală închinare a vieţii lor comunităţii romîneşti? Evident că nici unul! Şi cu toate acestea suntem aşa de crunt urmăriţi!! O explicaţie trebue găsită şi aceasta formează obiectul articolului de faţă.

I.

Istoria cunoaşte prigoane destul de numeroase. Creştinismul, în primele secole, a îndurat cea mai crudă şi mai sîngeroasă prigoană. Explicaţia e lesne de găsit. Creştinismul aducea o ordine morală nouă ce ameninţa să răstoarne din temelii o lume veche. Religie, tradiţie, obiceiuri, interese materiale erau ameninţate. Ordinea veche, suportul material şi moral al acelui timp, începea să pîrîie în articulaţiile ei fundamentale. O lume întreagă era ameninţată şi ea trebuia sau să moară, sau să reacţioneze. Dar cum nimeni nu consimte de bună voe să renunţe la viaţă, — ea a apucat calea a doua: reacţiunea, prigoana, persecuţia. Era o necesitate, o lege inexorabilă a vieţii ce depăşea voinţa persecutorilor. Era poate, mai departe, o încercare divină şi o nevoe a sufletului omenesc în aspiraţiile spre cari trebuia să tindă. Marile prefacerl morale nu se pot săvîrşi decît la o temperatură urcată. Fără persecuţia împăraţilor romani, creştinismul ar fi rămas poate o prefacere morală de suprafaţă. In orice caz, ideea creştină şi-a ajuns apogeul intensităţii sale în timpul acestor persecuţii. Consecinţa finală a fost că ideea a triumfat. Lumea veche s'a prăbuşit împreună cu forţa fizică care a susţinut-o, iar pe ruinele ei s'a ridicat lumea nouă, avînd de suport forţa morală. Evul mediu este stăpînirea creştinismului aşa cum l-a interpretat şi l-a trăit omenirea. Tendinţa lui, ca a oricărei credinţe, era de răspîndire şi de dominare. Evul mediu îşi are şi el persecuţiile sale, victimele sale. Şi nimic mai explicabil. Credinţele se cer impuse, libere şi dominatoare Abaterile nu sunt văzute cu ochi buni. Iar reprimarea opiniilor separate e o lege nedesminţită de istorie. Desprindem această constatare, menită să contribue la clarificarea problemei noastre.

www.dacoromanica.ro

Revoluţia franceză a fost făcută în numele ideii de libertate. Cu toate aceste, tot în numele acestei idei, au fost trimise pe cealaltă lume atîtea fiinţe umane decretate în ajun cu emfază libere şi egale. Ce înseamnă stăpînirea Iacobinilor, dacă nu cea mai sîngerosă reprimare a libertăţii făcută în numele ei? Şi nimic mai explicabil. Crezul Revoluţiei nu putea suporta alte vederi. Ba mai mult! Revoluţionarii, oamenii cari aveau acelaş crez, s'au măcelărit şi între ei. Erau unele deosebiri de metode, unele veleităţi diferite, unele interese ce se opuneau, şi au fost suficiente pentru a deslănţui prigoana unora contra altora. Pe deasupra, însaş ideea de libertate e o simplă formulă. Nimic real, nimic absolut! Liber e acel ce-şi impune părerile sale, acel ce e stăpîn. Intrebat odată un Iacobin cînd se simte liber, el a răspuns candid: atunci cînd îmi triumfă părerile mele. Cel ce doreşte ceva şi este împiedicat într'un mod sau altul, să dobîndească imediat şi fără strădanie realizarea dorinţei, se decretează încătuşat, neliber şi va cere libertate, iar la nevoe şi egalitate. Nu cu cei mai puţin liberi şi cu cei în mizerie, ci cu cei mai liberi şi mai bine situaţi: cu conducătorli şi cu bogaţii. Intotdeauna omul va cere mai mult şi nicicînd mai puţin. Puţinul îl poate obţine oricînd şi foarte uşor. Acesta însă nu place nimănui. Iar cel ce ar cere-o, ar fi sau nebun sau erou. Dar cum oamenii, în marea lor majoritate, nu sunt nici nebuni şi nici eroi, vor cere totdeauna mai mult. Şi imediat ce vor cîştiga dorita libertate şi invidiata egalitate, le vor păstră pentru ei, sau mai bine zis, vor păstra beneficiile acestora. Clasa conducătoare se va închide pentru „neliberi“ şi „inegali“. Ea îşi va aranja o ordine şi un sistem pentru exploatarea beneficiilor puterii. Dacă ne vom găsi în faţa unui regim de dictatură, problema e simplă. Dacă din contră, vom avea în faţă un regim „democratic“, se va ajunge la un compromis, la un echilibru între partidele politice. Inţelegerea le foloseşte mai mult, decît lupta de exterminare. Ele se vor simţi solidare în apărarea ordinei şi sistemului stabilit. La aceasta îi vor mîna atît ideologia cît şi interesele lor. Clasa conducătoare va face orice sacrificiu şi va întrebuinţa orice mijloace pentru apărarea ordinei instituite în caz de ameninţare. Interesele materiale ca şi cele morale, aşadar, pot determina şi ele reprimări sîngeroase. Reţinem şi această constatare pentru lămurirea problemei noastre.

In acest joc, însă, pot interveni forţe străine, fie din afara statului, fie din afara comunităţii respective. Clasa conducătoare

www.dacoromanica.ro

dintr'un moment dat al istoriei poate, printr'un complex de împrejurări, să ajungă captiva, conştientă sau inconştientă, sau mai degrabă, în parte, şi una şi alta, acestor forţe streine. Acest fenomen îl întîlnim în momentele de decădere ale unui stat. Şi acest fapt se datoreşte tocmai existenţei unei astfel de pături conducătoare. In acest caz, persecuţiile pot foarte uşor să fie provocate de aceste forţe destructive contra celor ce încearcă să organizeze apărarea comunităţii vizate de ele. Şi aceasta e a treia constatare pe care o reţinem.

La lumina acestora, încercăm să lămurim cauzele prigoanei pe care o deslănţueşte pătura noastră politică împotriva mişcării legionare.

II.

Clasa noastră conducătoare e stăpînită de o credinţă? Răspunsul e greu de dat. Ar trebui să definim credinţa după obiect. In ceva, incontenstabil, crede. Aceasta e de esenţa naturii omeneşti. Dar în ce? Evul mediu credea în D-zeu; secolul al XVIII-lea în formule metafizice; unele state din prezent cred în puterea şi viitorul popoarelor lor. In ce crede clasa noastră conducătoare? In D-zeu nu crede, căci de altfel n'ar opri ridicarea de locaşuri sfinte. In Neamul romînesc deasemeni nu, căci prea îşi bate joc de el, ca să putem afirma contrariul. Nu crede nici în idei şi formule. Mărturie acestei afirmaţii, ne stau desele schimbări de principii şi doctrină. Fiecare partid îmbrăţişează formulele cari ar avea, la un moment dat, mai mare răsunet electoral. Alegerea acestora li-e cu totul indiferentă. N'au preferinţe pentru o idee sau alta. Partidul liberal e şi ţărănesc şi intervenţionist şi adept al principiului de autoritate. Cel naţional-ţărănesc, e cînd naţional, cînd anaţional; cînd liberal, cînd marxist.

Aproape să nu poţi sesiza multiplele aspecte pe care le ia, după împrejurări. Şi apoi, de toate pot fi acuzaţi oamenii noştri politici în acţiunea lor, numai de visuri metafizice nu. Prin urmare, nu ne găsim în faţa unor posedaţi a unor crezuri ce se cer impuse, stăpîne şi necontrazise şi cari să conducă la reprimarea abaterilor. Şi cu toate acestea, clasa noastră conducătoare e neînduplecată în acţiunea ei. Ea trebue totuşi să creadă în ceva şi să dorească ceva. Momente de exaltare sufletească i-a oferit într'o măsură oarecare numai idealul unirii. Odată înfăptuit, ea a scăpat de tortura unei credinţe şi de povara unei datorii. S'au îndreptat cu toţii spre interesele lor aşa cum le dicta concepţia

www.dacoromanica.ro

individualistă despre viaţă, în care au fost educaţi. Alunecarea în mlaştina instinctelor şi pasiunllor lor, s'a efectuat uşor. Spiritualitatea, la care s'au format sufleteşte, i-a deprins cu credinţa că îndividul e scopul ultim şi raţiunea dela care pornesc toate şi la care trebue să se reîntoarcă. Lui exclusiv i-au fost ridicate singurele altare, pentru cultivarea intereselor sale. Insăşi colectivitatea organizată în stat a fost transformată în mijloc pentru îndestularea lui. Dar cum indivizii izolaţi nu pot profita din plin de tot ce poate oferi „puterea" într'un stat, se asociază, nu în vederea ridicării statului prin jertfele lor, ci în vederea exploatării lui în interesul lor particular, deci pentru a-l slăbi. Dela „democraţii" de dreapta şi pînă la cei de stînga, aceeaş concepţie de viaţă, aceeaş concepţie despre Stat. Un simplu mijloc, care trebue limitat în puterile lui, pînă a-l desfiinţa. Şi cîte teorii n'au emis aceşti democraţi asupra lui! Dela Statul simplu poliţist, pînă la un simplu sistem de reglementare şi distribuţie a bunurilor. Şi nici chiar atîta! Poate nici într'un Stat, concepţia aceasta n'a fost atît de adînc înrădăcinată ca la noi. Singura credinţă a clasei conducătoare e cea în bunurile materiale, iar suprema dorinţă — folosirea lor din plin. Partidele noastre politice, botezate de „democraţie" instrumente de guvernare, nu sunt în realitate decît instrumente de jaf şi corupţie. Ca în orice societate pe acţiuni, singure interesele lor contează şi trebuesc satisfăcute. Dividendele vor fi împărţite proporţional cu aportul electoral al fiecăruia. Fiecare va primi răsplata „muncii" lui din veniturile publice. Intreolaltă, în afară de fricţiunele inerente oricărei împărţiri de bunuri, se înţeleg de minune. Toate urmăresc acelaş scop, indiferent de formulele, de doctrina cu cari îşi justifică acţiunea. De prigoană a unui partid politic de „guvernămînt" asupra altuia, nu poate fi vorba. Fiecare partid ştie că nu poate să rămînă la putere necontenit pentrucă mulţimea ca să fie potolită, are nevoe de schimbarea Domnilor. Succesiunea e lăsată întotdeauna unui partid de „guvernămînt" care să continue „opera" celui precedent. Existenţa unui astfel de partid este necesară şi dacă nu există, el trebue creat. Unul continuă sistemul instaurat de altul şi respectă ordinea stabilită. Aceasta e în favorul lor comun. Succesiunea mai tîrziu sau mai curînd îi revine din nou. Pentru caz de permanentizare, constituţia a luat măsuri, interzicînd o guvernare mai lungă de patru ani. Dar sistemul e atît de perfecţionat, încît rar cînd guvernele durează o perioadă legislativă. În acest chip, echilibrul între partidele noastre de guvernă-

www.dacoromanica.ro

mînt, e de bine de rău, sau cel puţin a fost, oricum stabil. N'am asistat la nici o zdruncinare a lui, cu toată violenţa de limbaj. Înţelegerea a fost perfectă, iar compromisul destul de avantajos. Partidul Naţional-Ţărănesc, înainte de a veni la putere, a afişat un program de schimbări a sistemului vechiu. A plătit scump această glumă, căci a fost ţinut departe de putere mult timp. După cîteva luni numai de guvernare, s'a văzut că sistemul şi ordinea au fost perfecţionate, iar partidul a primit calificaţia de partid de „guvernămînt" cu „experienţă".

Cine însă intenţionează serios să surpe din temelii răul, nu găseşte nici o cruţare din partea politicianilor, fie că sunt la putere, fie că sunt în opoziţie. Pretextul deslănţuirii lor contra mişcării legionare îl găsesc în faptul că această organizaţie tulbură şi ameninţă din temelii ordinea statului. Această chestiune trebue lămurită.

III.

Un fost ministru, într'un articol publicat în ziarul „Patria" din 21 Mai, 1936, acuza mişcarea aceasta de anarhică şi-i atribuia intenţia răsturnării ordinei în Stat. Şi încheea astfel concluziile D-Sale: „Dacă aceste gărzi ţărăneşti nu intervin, dacă partidul nu şi le formează cu un ceas mai repede, vom avea mîne sau poimîine războiu civil în Ţară. Atît de mare este anarhia. Partidul Naţional-ţărănesc, care astăzi se confundă cu însăşi voinţa naţională dela Nistru pînă la Tisa, are datoria chiar din opoziţie să organizeze forţele sale ca să apere ţara aceasta de anarhie, de războiu civi', opunînd faţă de forţele răsleţite şi neînsemnate ale partidelor adverse, anarhice, voinţa de ordine, voinţa de disciplină, voinţa de legalitate prin propriile noastre forţe, organizînd gărzile noastre ţărăneşti". Iată aşadar că un fost şi viitor ministru, propune măsuri de organizare a partidului cu scopul mărturisit pe faţă: reprimarea chiar din opoziţie a anarhiei de dreapta. Voinţa lor de ordine, disciplină şi legalitate, trebue să şi-o impue faţă de noi, pentrucă ei reprezintă voinţa Ţării, dela Nistru pînă la Tisa, iar mişcarea legionară e provocatoarea anarhiei şi a războiului civil. Şi de aceasta ne acuză înşişi partizanii luptei de clasă, deci a războiului civil! Un altul, fost subsecretar de Stat la interne, ne ameninţă cu pumnul său, pe care ne asigură că-l vom simţi mai bine decît în guvernarea trecută. Faţă de noi, adaugă D-Sa, justificîndu-şi atitudinea, nu se pot întrebuinţa mijloace legale, atît de anarhici şi detestabili

www.dacoromanica.ro

suntem. Toate disolvările noastre au fost legitimate prin acelaş pretext stereotip. Ultima disolvare, însoţită de cea mai sîngeroasă reprimare, cu zeci de morţi şi mii de arestări, era determinată tot de „anarhia“ noastră. După fiecare disolvare se venea cu o nouă lege. Ultima, intitulată pentru apărarea ordinei în stat, ne desfiinţează pentru totdeauna şi dă drept guvernului de a ne disolva din nou, după bunul lui plac, fără ca decretul de disolvare să poată fi controlat de instanţele judecătoreşti. Dar cum se explică, că deşi suntem decretaţi anarhici şi scoşi cu desăvîrşire din lege, am fost achitaţi aproape în unanimitatea proceselor înscenate contra noastră? Şi slava Domnului, n'au fost puţine! Doar cînd completul de judecată a venit prea în contact cu politica, a putut să se zmulgă o condamnare care să însemne o adevărată achitare a noastră şi o pălmuire a celor ce au provocat darea în judecată pentru un fapt, obţinînd o penibilă condamnare pentru alt fapt. Dacă am fi tulburători ai ordinei publice, dacă am fi anarhici, atunci armata şi magistratura întreagă ar trebui să fie acuzate de complicitate, deci de anarhie. Dar nu numai instanţele de judecată, ci şi cea mai elementară logică şi buna credinţă ne spun că pretextul prigoanei e o infamie. Noi nu ne organizăm pentru a distruge, ci pentru a construi. Nici chiar pentru a-i nimici pe ei! Şi totuşi noi suntem într'adevăr anarhici!! Dar întrebarea: faţă de cine? Faţă de ordinea statului romîn? Cum îşi poate cineva imagina că o generaţie a cărei axă spirituală stă în ideea de Neam şi de Dumnezeu poate să slăbească o ordine care e şi trebue să fie bazată pe aceste două idei, pe aceste două valori absolute, permanente? Cum îşi poate cineva închipui că o generaţie ce oferă totul colectivităţii, poate să contribue la slăbirea acesteia?. Cum poate cineva să taxeze de anarhică cea mai disciplinată — spiritualiceşte în primul rînd, — organizaţie pe care a cunoscut-o vreodată Neamul romînesc? Şi cu toate acestea, noi suntem acuzaţi de această crimă faţă de Statul nostru! E rea credinţă la mijloc, mistificare, sau eroare? Toate trei!! E un vechiu şi pămîntesc obiceiu, care datează dela începuturile „democraţiei“ romîneşti, ca fiecare partid să susţie că interesele lor sunt interesele Patriei, că voinţa lor e voinţa Ţării şi că ordinea ce le convine, e ordinea necesară Statului. Confundă mereu ceeace e scădere şi ticăloşie, cu ceeace e măreţ şi sfînt pentru orice Romîn. E o confuzie voită pentru a înşela lumea. Astfel, cînd ordinea intereselor lor şi sistemul de jaf şi corupţie pe care le-au întrodus în viaţa noastră politică sunt pe-

www.dacoromanica.ro

riclitate, atunci, cei dela putere ca şi cei din opoziţie, o întreagă clasă conducătoare strigă în unison că mişcarea legionară subminează ordinea în stat. Pot partidele de „guvernămînt“ să facă trafic cu înarmarea Ţării, să învrăjbească pe Romîni întreolaltă, să facă să domnească în viaţa Statului romîn arbitrariul şi bunul plac, să tradeze comunitatea romînească primului măgar încărcat cu aur ce s'a apropiat de zidurile cetăţii, ele nu se vor acuza întreolaltă de subminarea ordinei statului, pentrucă ordinea şi sistemul lor nu sunt puse prin aceasta în primejdie, ci din contra sunt verificate şi perfecţionate. Ordinea despre care ne vorbesc nu este în realitate decît negarea ordinei Statului romîn, este deadreptul dezordinea ruinătoare a comunităţii romîneşti. Şi pe aceasta vroim s'o înlăturăm. Da, faţă de aceasta suntem anarhici, dacă le place atît de mult expresia aceasta, deşi ea nu defineşte destul de corect acţiunea noastră. Nu ordinea Statului nostru vroim s'o schimbăm ci „ordinea“ lor, dezordinea, anarhia morală în primul rînd pe care au încetăţenit-o în viaţa socială a Neamului nostru. Legiunea este în primul rînd o mişcare de prefacere morală, de instaurare a unei noui ordine morale în suflete, bazată nu pe interesele efemere şi materiale ale indivizilor, ci pe piloni eterni: pe ideea de neam şi de Dumnezeu. Legionarismul înainte de a fi o acţiune politică, e o credinţă fanatică în Dumnezeul şi Neamul nostru. Şi această prefacere morală ce se realizează în sînul Legiunii, care se răspîndeşte pînă'n cele mai largi pături ale Neamului, vădit lucru că ameninţă, că surpă anarhia şi dezordinea partidelor noastre politice. Nu pentru că-i atăcăm — legionarul nu atacă pe nimeni — ci pentrucă acţiunea noastră constructivă în domeniul moral şi cel al realizărilor practice, precum şi disciplina organizaţiei noastre sunt antipodul întregei lor acţiuni. Iar cu cît se răspîndeşte mişcarea noastră, cu atît se surpă în progresie geometrică ordinea şi sistemul lor. *Se prăbuşesc, fără să-i lovim, prin simplul fapt al ridicării noastre.* Şi să recunoaştem: Ei trebue să se apere! Aşa au făcut persecutorii ideii creştine. Aşa au făcut toţi cei ameninţaţi în interesele şi fiinţa lor. Aşa trebue să facă şi clasa noastră conducătoare. E o lege pe care istoria n'a desminţit-o. Explicaţia, însă. nu e şi o justificare. Iar crima pe care o comit politicianii noştri devine şi mai mare, cînd analizăm, mai departe, cauzele deslănţuirii prigoanei.

Spuneam mai sus că o pătură conducătoare poate fi, conştient sau inconştient, în slujba unor forţe duşmane comunităţii

www.dacoromanica.ro

pe care o conduce. Clasa noastră conducătoare ne oferă exemplul cel mai tipic din acest punct de vedere. Deprinsă să vadă numai interese particulare, ea nu poate sesiza interesele generale ale colectivităţii. Dacă politicianii noştri nu sunt atinşi în interesele lor materiale, ei nu pot şi nici nu vreau să-şi imagineze că în schimb, interesele generale pot fi grav ameninţate şi păgubite de cei din contactul şi legătura cu cari ei profită. E cunoscut doar faptul că fiecare dintre ei îşi are jidanul său, omul de încredere şi de afaceri. Cei mari au figuri ca ale lui Blank, Auschnitt etc. cei mai mici, figuri mai modeste, dar destul de rentabile pentru interesele lor. Politicianii noştri, decăzuţi în noroiul intereselor şi pasiunilor lor, dornici după o viaţă uşoară, luxoasă şi din belşug, au devenit pe nesimţite şi în parte şi inconştient, sclavi ai capitaliştilor jidani. La aceasta se mai adaugă influenţa covîrşitoare a judeo-masoneriei internaţionale asupra desfăşurării evenimentelor politice. Semnalul atacurilor în contra noastră e dat de peste graniţe. Un partid politic ca să poată ajunge la putere, trebue să dea cel puţin un examen teoretic. Acesta constă în expunerea mijloacelor de exterminare, cu care crede partidul respectiv că va putea lichida mişcarea legionară. Aceasta e tema pe care au afişat-o Liberalii înainte de a veni la putere, şi pe care o expun mai zgomotos Naţional-ţărăniştii, din momentul cînd li s'a părut că succesiunea s'ar putea deschide. Aşa vor face şi alte partide, numai să li se făgăduească puterea. Înăbuşirea în sînge a unei generaţii nu e doar lucru aşa mare, şi nici un politician romîn nu va refuza beneficiile puterii şi cinstea de a guverna pentru această „operaţie". Cîteva sute de „Cranii de lemn", urmate de cîteva zeci de mii de arestări, e un fapt divers, impus de „necesităţile" guvernării şi la nevoe şi de „interesul general". Aceasta e clasa noastră conducătoare: sclava intereselor ei materiale, a capitalului jidovesc şi a Francmasoneriei internaţionale. Aceste trei forţe sunt cele mai mari pericole ce ameninţă Neamul romînesc. Contra acestora se ridică măreţ mişcarea legionară. Iar prigoana îşi găseşte în acest fapt întreaga ei explicaţie. La orice atac, însă, organismul reacţionează, mai ales dacă e sănătos şi puternic.

IV.

Spuneam că legionarul nu atacă, sau deşi atacă într'un anumit sens, el nu e violent, el nu distruge direct. Noi nu lovim în nimeni, pentrucă scopul nostru nu e de a distruge ci de a creea. Suntem crescuţi într'o şcoală de afirmare, de creeare şi

www.dacoromanica.ro

nu de negare, de distrugere. Toată acţiunea noastră e îndreptată în acest sens. Convingerea şi crezul nostru e că răul va dispare prin facerea de bine; întunericul prin apariţia luminii, politicianul prin ivirea omului de caracter, jidanul prin ivirea cetăţeanului român conştient că aparţine unei comunităţi, desfrîul şi corupţia, prin înfrînarea instinctelor şi ivirea omului virtuos, lipsa de biserici şi şcoli, prin ridicarea lor şi nu prin afişarea de programe. Aceasta e atitudinea noastră. Şi cu toate acestea, se afirmă că suntem violenţi în acţiunile noastre. La mijloc e reacredinţă şi eroare. Violenţi nu suntem în acţiunea noastră, ci în reacţiunea pe care o schiţăm faţă de atacurile ce ne încolţesc. Aici suntem destructivi. Legionarul nu atacă, dar dacă este atacat, el trebue să învingă cu orice preţ. Fapta lui este scuzată, pentrucă el se găseşte în legitimă apărare. Iar toate legile şi principiile morale ale tuturor popoarelor, recunosc acest drept celui atacat. Partidul liberal a găsit pretextul disolvării „Gărzii de Fier" în violenţele ei. Să analizăm de ce logică au dat dovadă conducătorii acestui partid! După ce au dat ordin ca şefii de post să interzică acţiunea noastră electorală, pretindeau ca legionarii, ajunşi într'un sat şi întîmpinaţi de jandarmul de acolo, la comunicarea acestuia că n'au voe să facă propagandă, să ceară scuză reprezentantului local al ministerului de interne, însărcinat cu menţinerea „ordinei" şi „siguranţei" publice, pentru „deranjul" făcut şi să se înapoeze liniştiţi la casele lor, fără să-şi îndeplinească un drept acordat şi o datorie impusă de lege. Dacă logica le părea prea şubredă, încercau mistificarea că legionarii veneau la sate cu scopul de a molesta organele de ordine. Cu alte cuvinte, noi cei din vale eram învinuiţi că tulburăm apa celor ce se aflau în deal. Disolvarea „Gărzii de Fier", a costat, după cum se ştie, capul fostului prim-ministru Duca. Şi nu pentrucă s'ar fi dat ordin, ci pentrucă orice organism reacţionează la atacurile îndreptate contra lui. Spunem şi noi, ca şi comisarul dela consiliul de Războiu din Braşov, că violenţa atrage violenţă. Nu pentrucă o vrea cineva în mod arbitrar, ci pentrucă aceasta e o lege ce se impune cu o necesitate ce depăşeşte voinţa umană. Atacurile îndreptate contra studenţimii romîne în scopul asasinării ei morale, au avut drept răspuns formarea echipelor de onoare pentru apărarea prin orice mijloace a onoarei şi integrităţii ei fizice faţă de oricine s'ar atinge de ea. Se poate vorbi de înţelegere şi asociere în scopul comiterii unei crime? Stupiditate şi zăpăceală completă! Dacă eu cetăţean paşnic sunt ame-

www.dacoromanica.ro

ninţat cu moartea de nişte oameni de rău, nu mă pune în siguranţă poliţia prin eliberarea unui permis de port armă, pentru a mă apăra de ei, avînd dreptul chiar să-i omor în caz că mă atacă? Dar care lege din lume mă poate opri să nu-mi organizez apărarea? Numai deruta şi obiceiurile clasei noastre conducătoare pot duce la trimiterea în judecată a celor vinovaţi de acest fapt legitim. La Cernăuţi, — nu mai vorbesc de celelalte centre universitare unde studenţii sunt în număr mai mare — s'au format nu mai puţin de o sută de astfel de echipe de onoare. A doua zi după formarea lor, s'au prezentat cu toţii la parchet şi comisarului regal pentru a fi arestaţi. În loc să fie conduşi în casa de arest ca şi camarazii dela Tg.-Mureş, vinovaţi cu toţii de aceeaş crimă, organele publice au păzit cu forţa închisoarea. La Braşov au fost condamnaţi studenţi pentru motivul că au cîntat imnul Nicadorilor, cîntec pe care-l auzi ori unde te-ai întoarce, fără să-i fi trecut cuiva prin cap să aresteze şi să condamne pe un astfel de „delicvent". Ceeace-i legal la Cernăuţi e ilegal la Tg.-Mureş, ceeace-i îngăduit pe întreg cuprinsul Ţării, e interzis pe ruta Bucureşti-Sinaia-Tg.-Mureş. E evidentă deruta clasei noastre conducătoare. Cei dela putere caută să însceneze procese ridicole, pentru a dovedi celor în slujba cărora se găsesc că sunt adversarii noştri şi că acuzaţiile opoziţiei sunt nedrepte, iar cei ce aspiră la putere, sunt într'o cursă nebună în propunerea mijloacelor care din care mai eficace pentru exterminarea noastră. În tot acest proces de lichidare, care a fost atitudinea justiţiei? Spuneam mai sus că ea ne-a dat dreptate aproape în unanimitatea cazurilor. Ce va fi pe viitor? În principiu magistraţii rezistă mai uşor tentaţiei banilor, decît contactului cu politica. Cînd avansările sunt făcute după bunul plac al celor ce reclamă mereu condamnări, cu toată inamovibilitatea lor, puterea de rezistenţă a magistraţilor scade. Magistratura romînă însă, spre cinstea ei, n'a făcut jocul politicianilor noştri. Excepţiile sunt atît de rare, încît nu putem arunca nici o umbră de bănuială asupra integrităţii uneia din cele mai oneste instituţii pe care le avem. Politicianii şi-au luat pe seama lor proprie reprimarea noastră. Numai aşa se explică articolul din legea pentru apărarea ordinei în stat care dă drept guvernului să ne disolve oricînd, fără a putea fi controlat de justiţie.

V.

Acestea sunt aspectele prigoanei în trecut şi în prezent. Ce va fi în viitor? Toate presupoziţiile logice sunt în favorul unei

www.dacoromanica.ro

prigoane şi mai îndîrjite. „Democraţia“ încă nu şi-a deslănţuit toate resursele ei. A încercat pe rând ameninţările, disolvarea, arestările ilegale, asasinatul. Au dat toate greş. Azi încearcă asasinarea morală prin intrigă, insinuare, calomnie şi înscenarea de procese defaimătoare. Eşuează şi acestea ca şi încercarea din lunile trecute, pentru redeschiderea procesului „Gărzii de Fier“. Naţional-Ţărăniştii sunt, însă, mai ingenioşi şi ne anunţă o surpriză: găsirea cheei exterminării noastre. Doctrinarii marxişti ai partidului au descoperit, din istoria aplicării acestei ideologii, că singurul mijloc de a scăpa de un adversar, e reprimarea lui în sînge. Reluarea relaţiilor cu Rusia sovietică, le-a îngăduit să se informeze mai precis asupra modului cum au fost suprimate cele două milioane şi jum. de vieţi, asigurîndu-se, astfel, instaurarea regimului „proletarian“. Precedentul pe care-l furnizează vecina dela răsărit e instructiv şi pentru cei ce vreau să instaureze regimul „ţărănesc“. Sunt doar asemănări, dacă nu-i completă identitate între regimul în fiinţă în Rusia şi cel ce ni se pregăteşte nouă în Romînia. Ei organizează gărzile lor ţărăneşti şi muncitoreşti, adevărate soviete, cari să le asigure mai bine punerea în practică a consecinţelor imediate ale doctrinei marxiste: distrugerea adversarului. Şi vom recunoaşte un lucru: ţărănismul comunizant îşi are fanaticii lui inconştienţi pe cari îi formează „marii“ doctrinari dela Iaşi şi Bucureşti, profesorii de sociologie dela Universităţile respective. Şi în sfîrşit, ştim că francmasoneria îşi stoarce seva vieţii sale din calomnie, intrigă şi sînge. In acest complex de împrejurări, va putea opera în voe. Regimul popular din Franţa le va da avînt mai mare în acţiunea de purificare a statului de „anarhia“ de dreapta, pentru a putea introduce nestingheriţi o „nouă societate în cadrul celei vechiu“. Dar acţiunea intensificată îşi are reacţiunea ei amăsurată. Experienţa pe care a făcut-o clasa noastră conducătoare cu noi, deşi ne-a costat atîtea sacrificii, ne-a prins bine, şi în apărare, cu siguranţă, suntem mai bine pregătiţi decît adversarii noştri în atac. In afară de aceasta, un actual ministru, care a contribuit în largă măsură la dobîndirea acestei experienţe, a afirmat alarmant, în nu ştiu care capitală de judeţ, că Legiunea de azi e înzecit mai tare decît acea pe care a disolvat-o în 1933. Iar în concluzie repetăm: nimeni nu ne poate refuza dreptul să ne apărăm, şi acest drept e acordat de lege şi de morală în mod nelimitat, adică prin orice mijloace. Cei ce ştiu să moară pentru Neam şi Credinţă nu vor putea fi niciodată robii stăpînirii comuniste ji-

www.dacoromanica.ro

doveşti la noi în Ţară. Prigoana? Nu sperie pe nimeni. Poate că ea este o încercare divină prin uneltele întunericului, poate o necesitate impusă de viitorul acestui neam. Marile înoiri ale popoarelor, epocile lui de aur, sunt rezultatul sacrificiilor imense şi liber consimţite. Prigoana şi persecuţiile îndurate ca şi cele ce ni se pregătesc mai crîncen, sunt o dovadă că ne găsim pe calea cea bună. Măreţia mişcării legionare fără precedent în tot trecutul acestui neam, are nevoe de acest examen. Aceasta, însă, nu scuză crima clasei conducătoare pe care o comite faţă de această mişcare. Crucificarea lui Hristos a fost o necesitate a creştinismului, dar n'a scuzat crima monstruoasă a Fariseilor. Nici chiar Pilat care a rămas neutru faţă de această încercare a Jidovimii, spălîndu-şi mînele, nu şi le-a putut păstra nepătate. Pedeapsa poporului evreu a fost neputinţa lui de a se mîntui. Aceeaş soartă e rezervată şi clasei noastre conducătoare. Ea va purta stigmatul celei mai monstruoase crime: uciderea celor mai buni fii ai Patriei, şi trădarea ei. Şi aceasta va fi trecut în cartea neamului nostru spre blestemul etern din partea generaţiilor ce vor urma.

Ion Ţurcan.

Problema identităţii Statului

I.

Starea de nelinişte în politica internaţională care a deşteptat îndreptăţite temeri de apropiate conflicte războinice nu este efectul unei singure cauze, ci al unui concurs de cauze multiple. Pentru a înlătura efectul nu există alt mijloc decît de a descoperi cauzele şi în urmă de a crea condiţiuni în cari aceste cauze nu-şi pot produce efectul.

Presupunem anume că naţiunile civilizate vreau să evite izbucnirea unei conflagraţii internaţionale şi că într'adevăr conducătorii Statelor se străduesc sincer să găsească posibilitatea de a asigura pacea.

Se va obiecta că acest lucru e imposibil, deoarece pentru unele naţiuni spaţiul devine prea îngust, mijloacele de subsistenţă nu sporesc în aceeaş proporţie cu numărul locuitorilor etc. De aci tendinţa de expansiune, imperialism, deci conflicte şi războaie.

Dar teoreticeşte, şi noi facem teorie, deslegarea problemei păcii perpetue postulează fixarea condiţiunilor fundamentale în cari orice conflict armat ar fi exclus. In ipoteza de pildă că

www.dacoromanica.ro

orice individ ar respecta libertatea şi suveranitatea altui individ, considerîndu-l ca personalitate autonomă, niciun conflict între indivizi nu s'ar ivi şi omenirea ar fi o comunitate morală perfectă. Experienţa ne arată însă că nici între indivizi şi nici între naţiuni n'a existat această stare ideală. Totuş există tendinţa de înfăptuire a ei, deoarece chiar năzuinţa de conservare proprie a indivizilor şi a naţiunilor împinge spre căutarea posibilităţilor de a evita conflicte. Cooperarea pacinică este mai folositoare şi corespunde şi naturii umane inclinată spre simpatie şi altruism.

Intemeierea Societăţii Naţiunilor a fost deci împlinirea unei dorinţe universal-umane de a pune capăt conflictelor armate şi de a deschide o epocă de cooperare pacinică între naţiuni.

Ori Societatea Naţiunilor nu poate da rezultatele aşteptate, dacă nu se stabileşte dela început principiul de bază a oricărei cooperări: respectarea suveranităţii fiecărui membru al comunităţii.

Dar ce este naţiunea? Nu cerem o definiţie savantă, sociologică sau filosofică. Ci în cazul concret Societatea Naţiunilor nu trebuia să se constituiască decît după o definire a acestui termen pentru un scop practic şi nu teoretic. Dacă întemeiem un club, fie sportiv sau literar, membrii trebue să aibă anumite calităţi şi interese comune. Nu se poate întemeia un club în general în care să între cine vrea, d. ex. orice *om*.

Dar cam în aşa fel s'a procedat la înfiinţarea Societăţii Naţiunilor. Nu e vorba de inferioritate şi superioritate, ci de comunitate de concepţii, interese şi aspiraţiuni. O naţiune care adoptă de pildă în relaţiile internaţionale principiul revoluţiei mondiale, deci amestecul permanent în politica internă a celor lalte naţiuni pentru a institui în toate ţările „dictatura proletariatului", nu poate face parte dintr'o Societate a Naţiunilor care-şi propune a asigura o cooperare pacinică, cînd condiţiunea elementară a oricărei cooperări este tocmai neamestecul. Totastfel se pune întrebarea, dacă Abisinia putea fi admisă alături de Naţiunile suverane, cînd se ştia doar că acest Stat reprezenta un tip de organizaţie cu totul deosebit de cel al Statelor civilizate In sfîrşit, de ce n'a fost analizat cazul excepţional al Jidanilor, cari sunt o naţiune, dar primitivă şi neorganizată politiceşte şi care totuş se amestecă în politica internă a tuturor Statelor producînd neîncetată nelinişte? Falimentul Societăţii Naţiunilor se datoreşte doar în primul rînd tendinţei Jidanilor de a o transforma într'un instrument al lojelor franc-masonice şi, în urmă, al comunismului sovietic. In felul acesta Societatea Naţiunilor nu

www.dacoromanica.ro

mai poate fi considerată ca un instrument al păcii, ci ca cea mai primejdioasă instituţie care ameninţă existenţa însăş a Naţiunilor europene. In mod logic Germania şi Italia, liberîndu-se de supt influenţa masoneriei iudaice au părăsit Societatea Naţiunilor, iar Anglia, simţînd urmările propagandei comuniste în colonii, va trebui în cele din urmă să renunţe la o cooperare cu Rusia precum şi cu Franţa, dacă în această ţară partidele de dreapta nu vor reuşi să oprească instituirea dictaturii iudeo-comuniste.

Există deci cauze multiple şi variate provocătoare de conflicte între naţiuni, dar există şi motive destul de puternice cari împing spre cooperare pacinică. La constituirea Societăţii Naţiunilor trebuia să se ţie seama şi de unele şi de altele, trebuiau cumpenite şi unele şi altele. Şi nu numai cumpenite, ci şi studiate, atît fiecare în parte cît şi în legătura şi determinarea lor reciprocă. Simpla dorinţă de pace universal-umană nu e suficientă pentru a asigura Societăţii Naţiunilor durabilitate, deci în temeiul acestui criteriu nu se putea face selecţiunea Naţiunilor ce urmau a se constitui în Societate.

Eroarea oamenilor politici conducători (presupunînd sinceritatea lor) a fost credinţa că S. N., odată constituită, va putea înlătura conflictele războinice printr'un procedeu pur empiric, adică intervenind din caz în caz în litigiile între naţiuni şi găsind formula de împăcare. Dar această metodă e inaplicabilă şi fără putere, cîte vreme nu s'au stabilit principii generale şi cîtă vreme nu s'au înfăptuit condiţiunile elementare necesare pentru orice cooperare, între cari condiţiuni noi am pus în rîndul întîiu respectarea suveranităţii fiecărei naţiuni membre de către celelalte naţiuni, în felul că orice naţiune care nu respectă cu stricteţă şi în mod sincer această condiţie să fie imediat exclusă din S. N.

Dar lămurirea deplină a principiilor de bază cere o definiţie clară a termenului de naţiune ca „persoană suverană şi autonomă“ cu pretenţia de a face parte dintr'o „societate“ compusă din astfel de persoane. Cînd zicem că „Rusia“ e membră a S. N., sau „Franţa“ sau „Germania“, înţelegem prin aceşti termeni *naţiunea* rusă, sau franceză sau germană? Este Rusia de azi identică cu Rusia de înainte de războiu, este Franţa după alegerile din Aprilie-Mai 1936 identică cu cea de înaintea alegerilor, este Germania naţional-socialistă identică cu cea socialistă şi cu cea monarhistă? Problema aceasta, foarte importantă pentru relaţiile internaţionale, şi-a pus-o şi Aristotel în Politica sa. „Să admitem, zice el, că acelaş teritoriu rămîne locuit de către aceiaşi

www.dacoromanica.ro

indivizi. Din momentul acesta, este oare posibil, atîta vreme cît naţionalitatea locuitorilor rămîne aceeaş a susţine că Statul este identic, cu toată alternarea neîntreruptă de naşteri şi decese, după cum se recunoaşte identitatea fluviilor şi a izvoarelor, deşi undele lor se reînoesc şi se scurg într'una? Ori trebue să susţinem că numai oamenii rămîn aceiaşi, dar că Statul devine un altul? Statul într'adevăr este o asociaţiune; dacă el este o asociaţiune de cetăţeni cari ascultă de o constituţiune, constituţiunea aceasta prefăcîndu-se şi modificîndu-se în forma sa, urmează în mod necesar, pare-mi-se, că Statul nu rămîne acelaş; ca şi corul comic şi tragic (pe rînd), pe care noi îl numim un altul, deşi de multe ori este compus din aceleaşi persoane, şi deasemenea orice specie de asociaţiune ori sistem le numim schimbate, dacă modul compunerii a devenit un altul; aşa armonia, în care aceleaşi sunete pot da cînd modul doric, cînd modul frigic. Deci dacă aceasta este adevărat, trebuie să privim constituţiunea, cînd este vorba să decidem dacă Statul este acelaş ori nu. Se poate de altfel, ca el să primească un nume deosebit, chiar dacă oamenii cari îl compun au rămas aceiaşi; ori să păstreze numele său dintîiu, deşi oamenii sunt cu totul alţii. Dacă se cuvine să-şi ţină obligaţiunile, după o revoluţiune, sau de a le nimici, aceasta este o altă chestiune".

Această problemă, a identităţii membrelor S. N., trebuia lămurită principial înainte de constituirea asociaţiei. Cu definiţii arbitrare empirice şi superficiale, după metoda juriştilor, nu se poate ajunge aci la niciun rezultat. Trebuia cerut ajutorul filosofilor şi al sociologilor. Identificarea naţiunii cu Statul şi a Statului cu guvernul nu e cu putinţă decît în anumite cazuri concrete. De fapt cele mai multe State sunt compuse din mai multe naţiuni între cari una este dominantă, iar naţiunea dominantă e reprezentată în raporturile ei cu celelalte naţiuni dominante prin guvernul ei ieşit din *clasa* (elita) ei *politică*.

Ne-am înşela însă cînd prin termenul de „naţiune" în sens politic am înţelege totalitatea locuitorilor unui Stat. Ci naţiunea *politică*, adică suverană în raport cu alte naţiuni, cuprinde numai pe *cetăţeni, adică pe acei oameni din cari se recrutează clasa (elita) politică*. Statul este deci identic cu naţiunea politică, iar aceasta e reprezentată prin elita ei.

Ori dacă un Stat cuprinde pe lîngă naţiunea politică (dominantă) şi alte naţiuni (în sens biologic, etnic) şi cînd prin antagonisme şi lupte precum şi prin procese de asimilare (în

www.dacoromanica.ro

temeiul moralei, religiei, limbii, cooperării economice) naţiunea dominantă e înlocuită prin alta sau e transformată, sau unele naţiuni îşi dobîndesc independenţa etc., Statul nu mai rămîne acelaş şi nici relaţiile cu alte State nu mai pot rămînea aceleaşi.

Pentru a descurca toate aceste probleme trebue să pornim iarăş dela o construcţie teoretică, dela un caz optim de identitate a Statului. Ar fi *Statul naţional,* deci format dintr'o singură naţiune, adică din cetăţeni de aceeaş origine etnică, vorbind aceeaş limbă, avînd aceleaş credinţe religioase, aceleaşi moravuri etc. Acest Stat ar avea şi constituţia cea mai ideală, întrucît elita politică s'ar selecţiona din massa cetăţenilor în baza aptitudinilor pentru conducerea politică. El ar fi democratic, deoarece circulaţia elitelor ar fi liberă. Statul naţional reprezintă începutul *istoric* şi *logic* al oricărei organizaţii politice (adică al formării unei comunităţi suverane şi autonome faţă de alte comunităţi) şi reprezintă în acelaş timp şi idealul spre care tind toate naţiunile cari în lupta lor cu alte naţiuni năzuesc a-şi dobîndi sau a-şi păstra suveranitatea. Pacea perpetuă între naţiunile pămîntului nu se poate înfăptui decît cînd toate aceste aspiraţiuni vor fi satisfăcute sau cînd unele dintre naţiuni vor pierde cu desăvîrşire tendinţa de viaţă autonomă, asimilîndu-se naţiunilor dominante, suverane, sau renunţînd de a pretinde în Statele din cari fac parte drepturi *politice.* Ele ar deveni deci naţiuni *apolitice.*

Ar fi însă iarăş o mare eroare să înţelegem prin naţiune dominantă, naţiunea care cuprinde cei mai mulţi membri. Exemplul imperiului britanic ne arată că numărul nu hotăreşte, deşi îşi păstrează importanţa sa. Dar rolul hotărîtor îl are *organizaţia,* stăpînirea mijloacelor de dominaţiune, atît a celor materiale cît şi a celor spirituale. Aci se aplică principiul general că o minoritate bine organizată va domina totdeauna asupra unei majorităţi lipsite de organizaţie. Nu numai în politică, ci în toate domeniile unde se dă lupta pentru egemonie şi dominaţiune.

Aceste lămuriri sunt menite să ne ferească de confuziile terminologiei vorbirii de toate zilele şi ale celei gazetăreşti şi să ne înlesnească deslegarea unor probleme politice cari preocupă azi pe toţi conducătorii politici. Ştiu că teoria noastră nu va schimba dintr'odată înfăţişarea lucrurilor nici nu pretindem că am găsit deslegarea definitivă a tuturor problemelor de politică internă şi externă. Dar în învălmăşala formulelor şi programelor de reformă, în lupta pasionată de partide, o expunere obiectivă a problemelor şi arătarea mijloacelor pentru înfăptuirea unui scop

www.dacoromanica.ro

precis, poate contribui într'o măsură oarecare la limpezirea situaţiei şi la organizarea unei lupte mai ordonate. *Noi ne adresăm celor ce vreu să desăvîrşească organizarea Statului naţional romîn,* celor ce vreu să împiedice năzuinţele altor naţiuni de a subjuga naţiunea romînă prefăcînd-o dintr'o naţiune politică, suverană, într'o naţiune apolitică, deci să facă din Romînia o colonie şi din Romîni „indigeni".

Teoria mea se adresează naţionaliştilor, deci acelor Romîni cari sunt hotărîţi să apere cu orice jertfă libertatea şi suveranitatea naţiunii romîne faţă de alte naţiuni oricari ar fi ele, fie că se găsesc înăuntrul sau în afara teritoriului Statului romîn. Iubim naţiunile cari doresc dăinuirea Statului naţional romîn şi ne ajută în năzuinţele noastre, urîm de moarte naţiunile cari doresc prăbuşirea Statului nostru şi uneltesc împotriva fiinţei lui. Dispreţuim pe politicienii romîni cari se unesc cu străinii pentru a zădărnici închegarea Statului naţional romîn, pe demagogii venali şi corupţi cari se pun deacurmezişul năzuinţelor tineretului naţionalist îndreptate spre crearea unei elite politice energice, bine organizate şi ierarhizate, în stare să conducă destinele Statului nostru spre glorie şi mărire.

Aceste sentimente n'au nevoie de demonstraţie logică. Dragostea de Neam şi Patrie nu aparţine raţiunii. Dar raţiunea intră în drepturile ei, cînd e vorba de a descoperi şi organiza mijloacele pentru înfăptuirea idealului. Să-i dăm cuvîntul.

II.

Jacques Bainville, în cartea sa „Republica a treia", îşi propune să cerceteze cum de Republica a durat în Franţa atîta vreme. Lui i se pare că Republica a treia prezintă un caz excepţional de conservare. „In Franţa, cu toate puternicile tradiţii monarhice, nu numai că Republica a durat, dar ea a păstrat şi formele ce le primise la originea ei. Ea n'a fost însoţită (pînă în prezent) de o revoluţie socială. In sfirşit ea oferă o combinare foarte rară a democraţiei şi a libertăţii, amestec fără îndoială instabil deoarece s'a descompus aşa de repede, în alte timpuri la noi, în zilele noastre în alte ţări. Două generaţii au dispărut şi Franţa are încă aceleaşi instituţiuni. Condiţiunile societăţii s'au schimbat, fără îndoială, dar mai puţin ca în alte locuri, şi condiţiunile politice abia că au fost alterate. Noi continuăm a uni regimul republican şi regimul parlamentar, ceea ce se credea că

www.dacoromanica.ro

nu se împacă şi că nu e cu putinţă, dovadă constituţia americană ai cărei autori au gîndit, cu întreaga şcoală, că ar trebui de ales între una şi alta. De fapt nu există parlamentarism în Statele-Unite fiindcă Camerele nu pot răsturna guvernul".

Analizînd cele de mai sus trebue să ne întrebăm, mai întîiu de ce democraţia nu se împacă cu libertatea? Mai apoi: de ce regimul republican nu se poate uni cu regimul parlamentar? Se vede că autorul identifică democraţia cu republica tip american şi libertatea cu regimul parlamentar tip englez. Regimul parlamentar ar fi deci compatibil numai cu monarhia constituţională, iar republica ar cere o independenţă a puterii executive de puterea legislativă, deci imposibilitatea ca parlamentul să răstoarne guvernul. Dar Italia fascistă a rămas monarhie constituţională în care puterea executivă e independentă de cea legislativă, iar la noi, deşi avem monarhie constituţională, parlamentul nu poate răsturna guvernul (decît în teorie). Dar în ce categorie intră Germania, Rusia, Portugalia? Aceste sunt dictaturi ieşite dintr'un regim popular. Republica franceză oscilează deci, după părerea autorului, între monarhia constituţională şi regimul popular care duce cu necesitate la dictatură. Ea reprezintă un tip mixt, fiind republică dar cu regim parlamentar, deci democraţie fără preponderenţa puterii executive. Dar cîtă vreme se va putea păstra echilibrul? Această întrebare îl neliniştea pe Jacques Bainville. El a murit înainte de a vedea căderea Republicei parlamentare pe panta regimului popular, spre prăpastia dictaturii roşii. Pentru Romînia, aliata Franţei, se iveşte întrebarea, marea întrebare, dacă Franţa, în caz de instituire a dictaturii comuniste, rămîne identică cu Franţa republicană şi parlamentară. Alianţa între Romînia şi Franţa este o alianţă între două naţiuni suverane. Aşa se spune, aşa credem că trebuie să fie. Cele două naţiuni sunt reprezentate în raporturile externe prin guvernele lor. Guvernul unei naţiuni suverane este organul executiv al elitei politice selecţionate din massa cetăţenilor. Problema este: reprezintă un guvern comunist naţiunea franceză?

Noi părăsim deci discuţia scolastică asupra formelor de guvernămînt. Pentru noi forma de guvernămînt se explică din procesul circulaţiei elitelor şi din procesele de ierarhizare înăuntrul elitelor. Această problemă am expus-o pe larg în *Politica* noastră precum şi în cîteva articole apărute în această revistă. Formele de guvernamînt rezultă din evoluţia istorică, din prefacerile structurii Statului subt presiunea mediului politic, internaţional.

www.dacoromanica.ro

Ori, aşa zisa „dictatură a proletariatului", regimul comunist, este o formă de guvernămînt rezultată din răsturnarea elitei naţionale de către o elită străină. Noi susţinem deci că Rusia a fost cucerită de Jidani, aşa cum India a fost cucerită de Englezi, aşa cum pe vremuri Dacia a fost cucerită de Romani. Naţiunea rusă a fost subjugată de Jidani, ea nu mai este o naţiune politică, suverană. Mijloacele întrebuinţate de Jidani se deosebesc de cele întrebuinţate de Englezi şi Romani, dar rezultatul este acelaş: instituirea unei stăpîniri străine. Iar fascismul şi naţional-socialismul reprezintă o reacţiune împotriva imperialismului iudaic, oprirea lui şi restabilirea suveranităţii naţionale prin eliminarea Jidanilor din elita politică. Spania a căzut victimă revoluţiei jidoveşti, iar în Franţa lupta este încă în curs.

Ni se va obiecta: cum pot Jidanii cuceri State mari, imperii coloniale, cum este Franţa, cînd ei reprezintă o minoritate disparentă. Răspunsul: o minoritate bine organizată, solidară şi omogenă (din punct de vedere etnic, moral, religios şi economic) va birui totdeauna asupra unei majorităţi desorganizate. Jidanii sunt toţi de aceeaş rasă, deşi nu în înţeles exact antropologic. Ei formează o comunitate morală şi religioasă bine închegată şi opusă celorlalte naţiuni, evitînd cu grijă (în temeiul preceptelor lor religioase-morale) lupte înlăuntrul comunităţii lor.

In momentul ce la naţiunile creştine s'au ivit lupte lăuntrice, religioase mai întîiu, apoi economice, Jidanii au intervenit ca arbitri, organizînd „revoluţiile", cari aveau să le dea „emanciparea" şi în urmă le deschiseră drumul şi spre dominaţiune.

Aşa fiind, răspunsul la întrebarea, dacă un Stat cucerit de jidani, adică un Stat „comunist", mai este acelaş Stat, chiar dacă păstrează acelaş nume, nu poate fi îndoelnic. E lămurit că nu este acelaş Stat.

In faţa acestei realităţi, problema formelor de guvernămînt, a democraţiei, libertăţii cetăţeneşti etc. nu prezintă pentru noi un interes, decît în legătură cu problema fundamentală: cu cea a păstrării suveranităţii naţionale, a înlăturării primejdiei jidoveşti. Trebue cercetat anume dacă regimul partidelor politice pe care se întemeiază regimul parlamentar poate rezista atacului comunismului iudaic. Trebue cumpenită şi problema dacă monarhia constituţională îngădue desfiinţarea parlamentarismului (în forma sa actuală), în sfîrşit dacă „libertatea cetăţenească" poate dăinui subt un regim antiparlamentar, tip fascist sau naţional-socialist.

www.dacoromanica.ro

III.

Noi susţinem că Statul nostru este cel mai democratic din lume. Circulaţia elitelor este liberă, neexistînd nici stări sociale privilegiate, nici mari deosebiri între clasele economice, nici antagonisme religioase. Vorbesc de Statul nostru naţional, adică de naţiunea romînă suverană faţă de alte naţiuni. Forma de guvernamînt este monarhică, prin urmare Statul nostru împlineşte şi condiţiunea cerută de Charles Maurras pentru asigurarea stabilităţii şi evitarea de lupte demagogice. Avem regim parlamentar, deci şi libertatea, după concepţia democraţilor noştri, este la adăpost.

Şi totuş există primejdia comunistă, adică primejdia ca Jidanii veniţi în ţara noastră să cucerească puterea politică şi să transforme Statul romînesc într'o colonie jidovească.

Analizînd realitatea socială, descoperim lesne că regimul nostru parlamentar nu este nici tip englez nici tip american nici tip francez. Ci este specific romînesc. El este rezultatul unei evoluţii istorice în care putem deosebi, dela 1859 încoace, patru faze cari coincid aproape cu cele patru domnii. Mai întîiu o oscilaţie între monarhia absolută şi regim parlamentar; apoi monarhie constituţională bine definită; în faza a treia o dictatură a lui Ion Brătianu, în felul celei a lui Bismarck, cu păstrarea formelor constituţionale; iar în a patra fază, în care ne găsim azi, întoarcerea spre monarhia absolută, iarăş cu păstrarea formelor constituţionale.

Trecerea dela faza întîia la a doua e marcată prin înlocuirea elitei conservatoare prin cea liberală, adică prin înlăturarea „boerimii" dela conducerea efectivă a Statului şi înlocuirea ei prin „burghezia" liberală (proces început la 1848). In faza a treia avem dominaţiunea necontestată şi exclusivă a liberalismului. Inceputul fazei a patra coincide cu prăbuşirea liberalismului.

Dar locul liberalilor, în conducerea efectivă a Statului, nu e ocupat de o nouă elită, bine consolidată, ci procesul circulaţiei elitelor şi formarea guvernelor în temeiul ierarhizării înăuntrul elitei, e întrerupt prin deslănţuirea demagogiei pe de o parte şi prin întărirea puterii executive pe de altă parte. E o schimbare importantă care merită toată atenţia. Căci ea implică şi o schimbare radicală între guvern şi parlament. Cu toate că nici în trecutul apropiat parlamentul nu putea răsturna guvernul, totuş guvernul depindea de

www.dacoromanica.ro

parlament, deoarece majoritatea parlamentară reprezenta *partidul* din care făceau parte miniştrii. Guvernul era deci nevoit să ţină seama de parlament. Nemulţumiri şi disensiuni înăuntrul majorităţii parlamentare, determinate şi ele de nemulţumiri, defecţiuni şi certuri în organizaţiile partidului, provocau căderea guvernului. Astăzi Guvernul a devenit independent de parlament, iar parlamentul se menţine numai pentru păstrarea formelor constituţionale. Starea de asediu şi cenzura arată în mod lămurit această schimbare adîncă a constituţiei reale a Statului nostru, parlamentul neputînd exercita niciun control asupra guvernului. Simptomele sporirii puterii executive se observă şi din scăderea rolului puterii judecătoreşti, în dependenţa crescîndă a magistraturii de puterea executivă.

Toate aceste fenomene nu se pot însă explica decît din transformări înăuntrul elitei noastre politice. Căci oricum ar fi, elita guvernează în mod efectiv, iar structura, modul de selecţionare şi ierarhizare a membrilor ei, legitimarea ei în faţa mulţimii guvernate (fie ea raţională sau iraţională) determină funcţiunile fundamentale ale Statului şi, în dependenţă de ele, toate funcţiunile sociale.

Ori chiar instituirea stării de asediu şi cenzura înseamnă că elita guvernantă actuală a renunţat la o legitimare întemeiată pe prestigiu şi realizări practice cari să demonstreze destoinicia ei de guvernare, şi că ea se bizue numai pe forţă. Ea are tendinţa vădită de a se izola de mulţimea guvernată, de a deveni *despotică*. Nu trebue să stăruim prea mult asupra faptului că din această stare de lucruri pot izvorî mari primejdii. Serviciul militar obligatoriu pentru toţi cetăţenii nu îngădue pentru lungă vreme închiderea elitei şi formarea unei clase politice privilegiate.

Democraţia, în înţelesul nostru de liberă circulaţie a elitelor, nu se împacă cu o aristocraţie privilegiată şi iresponsabilă în faţa mulţimii guvernate. Iar fără democraţie, în acest senz, nu poate exista armată naţională.

Pe lîngă asta, tendinţa de închidere a elitei noastre se cere explicată. Ea s'ar explica lesne, dacă am avea în faţa noastră o aristocraţie ereditară, sau o sectă filosofică cum au fost Pitagoreenii, sa dacă membrii elitei ar vorbi altă limbă, ar avea altă religie, ar fi de altă rasă, deci dacă între ea şi mulţime ar exista dintr'un anumit punct de vedere un antagonism inconciliabil. Şi într'adevăr nu există şi nu poate exista altă explicaţie decît că de fapt elita noastră s'a *înstrăinat* de mulţimea cetăţenilor *ro-*

www.dacoromanica.ro

mîni. Infiltraţiunea jidovească în elita noastră politică prin lojele masonice, prin consiliile de administraţie, prin căsătorii mixte a împins cu necesitate la încercarea ei de a guverna în mod despotic.

Impotriva acestei elite lipsite de prestigiu şi de legitimaţie se organizează lupta cetăţenilor-ostaşi, lupta naţionalistă. Pe de altă parte, comunismul iudaic crede că a sosit momentul prielnic de a da lovitura hotărîtoare pentru a purifica această elită de toate elementele romîneşti transformînd-o într'o elită pur jidovească.

Antagonismul între elita actuală şi mulţimea cetăţenilor-ostaşi nu poate fi înlăturat însă prin schimbări de guverne ieşite din aceeaş elită masonizată şi iudaizată ci numai printr'o regenerare radicală a elitei guvernante şi prin purificarea ei desăvîrşită de înfiltraţiunea jidovească, deci printr'un proces invers.

Teoria ne spune deci că identitatea Statului naţional romîn nu se poate păstra decît printr'o reacţiune naţionalistă puternică şi grabnică.

Pentru noi, legionarii, lozinca „Romînia a Romînilor" nu este o simplă formulă demagogică, electorală, ci este strigăt de luptă pe viaţă şi moarte pentru salvarea Neamului. Noi vedem şi simţim cum frînele guvernării au alunecat în mîinile francmasoneriei şi cum de aci încep a aluneca în mîinile sovietelor conduse de jidani. Suntem hotărîţi a ne opune acestei alunecări dînd naţiunii romîne o elită politică viguroasă şi solidară, selecţionată din sînul ei şi în stare să împiedice orice încercare a duşmanilor din afara şi dinăuntrul hotarelor de a ştirbi „identitatea Statului nostru".

Traian Brăileanu.

REVISTA CĂRŢILOR.

Dr. George Mihuţă: *„Insoţirea orăşenilor romîni din Suceava" 1890—1933 (Istoric).* — Scrierea părintelui G. Mihuţă se aşează pe un plan de mare interes: oraşul romînesc. Găsim în această carte istoria plină de fapte patriotice a unei societăţi romîneşti, cu scopul de-a îndemna şi crea elemente pentru meserii şi comerţ în Suceava şi împrejurimi. Infiinţată în 1889, 30 Aprilie, societatea „Insoţirea orăşenilor romîni din Suceava" a desfăşurat pînă azi o activitate rodnică, avînd vrednici conducători, între cari, unul dintre cei mai inspiraţi, a fost chiar autorul cărţii de faţă. „Istoricul Insoţirii" merită toată atenţia Romî-

www.dacoromanica.ro

nilor pentru că din el se desprind pilde bune. Cînd se va concentra mai dîrz atenţia tuturor bunilor şi cinstiţilor Romîni asupra oraşelor noastre? L. Ţ.

Nicoalae Berdiaeff, Omul şi Maşina. Traducere de *Iosif de E. Naghiu*, Cluj, Minerva, 1936. pg. 32. — In „Prolog la traducere" traducătorul schiţează pe scurt activitatea filosofului rus amintind principalele sale lucrări. In studiul „Omul şi Maşina", Berdiaeff arată primejdiile tehnicei pentru civilizaţia modernă. Din stăpînul maşinei omul a devenit sclavul ei. Omul trebue să reacţioneze, dacă vrea să trăiască omeneşte. „Trebue ca maşina să fie supusă spiritului şi valorilor spirituale, cum trebue de altfel să fie totul în viaţă. Dar spiritul uman nu va ajunge la acest scop grandios, decît dacă nu rămîne izolat, nu se numără pe sine ca unicul punct de sprijin, decît dacă se uneşte cu Dumnezeu". In mîntuirea omenirii de subt tirania tehnicei şi a materialismului distrugător de suflete, întoarcerea omului spre religiozitate, spre credinţa creştină e condiţia fundamentală. Cultura, în toate înfăţişările ei, trebue să se sprijine pe religia creştină. D-l Naghiu, student în teologie la Cluj, a mai tradus, precum ne spune, şi scrierea lui Berdiaeff „Problema comunismului", şi sperăm că va putea-o tipări în curînd. Avem nevoie de răspîndirea cît mai largă de opere cari desvăluesc primejdiile materialismului, temelia comunismului iudaic, arătînd totodată şi drumul spre izbînda spiritului. T. B.

REVISTA REVISTELOR.

Iconar, I, 10, 1936. In articolul prim, „Jertfiţi şi jertfitori", *Barbu Sluşanschi* trage hotar de foc între două lumi vecinic despărţite, vecinic în luptă: lumea celor buni şi drepţi gata a-şi da viaţa pentru triumful luminii şi lumea celor răi, fii ai diavolului şi întunericului. Legionarul trebue să lupte neînfricat pentru biruinţa binelui. In acelaş sens rîndurile scrise de *Mircea Streinul* („Sîngele care a curs pentru noi") şi de *George Macrin* („Jertfă şi creaţie"). *Ion Potecaşu* ne dă o frumoasă schiţă din viaţa legionară „In drum spre şantier". *Vasile I. Posteucă* scrie „Cîteva cuvinte despre viaţa şi opera lui Mihai Horodnic". Versuri de *Radu Gyr, Silviu Roda, Barbu Sluşanschi.* Cronici şi Insemnări scrise ca totdeauna interesant şi cu multă viaţă. Reamintim că *Iconar* apare odată pe lună şi că abonamentul anual e de lei 60. Red. şi Adm. Cernăuţi, str. Eminescu 15. ■ **Cuvîntul nou.** Tribună independentă de luptă şi

www.dacoromanica.ro

informaţie naţionalistă. Dir.: *Valeriu Cîrdu.* Apare de 2 ori pe lună. Red. şi Adm. Satu-Mare str. Cuza-Vodă 9-a. Abon. pe an 100 lei. Slove dela Tîrgu-Mureş de *Ion I. Moţa.* Sfînta zidire legionară de *Valeriu Cîrdu.* Stat naţional, democraţie şi presă de *Ioan Victor Vojen.* Ardealul, ardelenii şi fenomenul legionar de *Ion Banea.* „Pagina Legionarului". Poşta Red. şi Adm. Acesta e cuprinsul n-relor 3—9 din 28 Iunie 1936. ■ **Orientări.** Dir.: *C. R. Crişan.* Moineşti-Bacău. Abon. 100 lei. An. V. Nr. 6. Directorul revistei îşi termină studiul asupra *Şcolii de mîine* cu capitolul „Despre vocaţie". Versuri de *Radu Nour, I. I. Alexadrescu, Minar Oncescu, B. Baieru, N. Patraşcu, P. Popescu Olt.* O schiţă „Plutaşul" semnată *Savile Natba.* La „Cărţi, Reviste, Păreri" o lungă expunere cu prilejul şi asupra volumului de poezii „Divertisment" al lui Mircea Stremul. ■ **Acţiunea romînă** ed. de *Dr. V. Trifu.* Bucureşti, B-dul Lascar Catargiu 9 bis. In No. 6—7 (An. VII) un interesant studiu al d-lui Dr. *Trifu* „Ortodoxia în primejdie". „*Notele*" tot de Dr. Tritu continuă a ne desvălui *Lanţul Consiliilor,* prietenia srînsă între politicienii romîni parasitari în consiliile de administraţie cu patronii străini, în majoritate jidani, ale diferitelor întreprinderi industriale şi bancare. ■ **Cuvîntul Argeşului.** Redactor: *Todie Curătoreanul.* Piteşti, str. Doamna Balaşa 45. An. I, 21—22. Bilunar. In acest număr U. N. S. C. R. răspunde partidului naţional-ţărănesc şi arată printr'o fotografie relaţiile prietenoase între şefii ţărănişti şi jidanii exploatatori ai ţăranilor romîni. Informaţii şi ilustraţii din viaţa legionară. ■ **Ţara Şipeniţului.** Organ al societăţii culturale „Ţara Şipeniţului". Apare sub conducerea d-lor *Const. Iacob* şi *Pompei Atanasiu.* Red. şi Adm.: Cuciurul-Mare-Hadilău. Apare la două luni. Abonamentul anual 90 lei. Se tipăreşte la Cernăuţi. *Anul I Nr. 1,* deci o revistă nou-născută. E o revistă editată de un grup de învăţători tineri şi dornici de muncă. La acest prim număr colaborează d-nii *Th. Balan,* Ţara Sepenicului; *Ovid Ţopa,* Dionisie Bejan; *Pompei Atanasiu,* Insemnări pe marginea realităţii; *Dragoş Vitencu,* Noi şi Ucraina Mare; *Mircea Streinul,* Din „Rumînească" (versuri); *Const. Iacob,* Grădini de copii; *Liviu Rusu,* O problemă de educaţie muzicală neglijată; *Erast Hostiuc,* Schitul Zamostea; *Mihail Cungrea,* Bucovinism şi romînism. Note. Cărţi şi Reviste. ■ **Doina Nistrului.** Organ al Soc. „Doina Nistrului". Red. Cernăuţi, str. Lascar Luţia 2. *An. I, Nr. 1* deci tot nou-născută. Colaborează cu studii pedagogice, sociale etc. d-nii *Ion I. Georgescu, Dim. D. Scorpan, Filaret Ţoboş, Al. Danicescu* ş. a. Abon. 60 şi 80 lei anual. Dorim acestor două reviste spor la muncă şi bună în-

www.dacoromanica.ro

ţelegere! ■ **Buletinul A. G. I. R.** An. XVIII, Nr. 5 (Mai). Bucureşti III, B-dul Take Ionescu 31. Notăm expunerile de mare interes pentru ingineri ale d-lui *Ing. Ştefan Mihăescu,* privind „Organizarea raţională a învăţămîntului tehnic superior".

Sociologie romînească. An. I, No. 6 (Iunie). Director: *D. Gusti.* La studii: *D. Gusti* Sociologia unităţilor sociale. *Roman Cressin:* Monografia comunei; Şanţ: Mişcarea populaţiei; C. Brăiloiu: Lazărul; *Helmut Haufe*: Cercetări asupra structurii agrare a Romîniei; La „Cronici", „Documente", „Recenzii" şi Insemnări, bogate şi temeinice informaţii. Obiecţiuni suntem nevoiţi să facem 1. cu privire la articolului d-lui Gusti. Credem că ar fi bine ca d-sa să nu mai scrie nimic, căci toată lumea cunoaşte sistemul său. Nu credem de pildă că e necesar ca d-sa să ne spună că realitatea socială romînească e o „realitate socială sedentară", şi că unităţile ei sociale sunt oraşele, satele şi „stîna, coresponzînd vieţii păstoreşti din timpul verii (iarna se confundă uneori cu satul obişnuit)". Această sociologie e bună pentru clasa întîia primară, eliminindu-se confundarea stînei cu satul deoarece ar rîde copiii. 2. Cu privire la recenzia asupra cărţii d-lui V. N. Madgearu: Agrarianism, capitalism, imperialism. Recenzentul vrea să-l scoată pe d-l Madgearu mare sociolog. Poate fi mai mare chiar decît d-l Gusti — totuş nu e sociolog.

* * *

Revue internationale de Sociologie. An. 44, n-rele V-VI (Mai-Iunie 1936). Dir. *Emile Lasbax.* — Institutul Internaţional de Sociologie publică programul şedinţelor celui de-al XIII-lea Congres internaţional de sociologie care va avea loc la Paris în 1937, 2—5 Septemvrie. Chestiunea principală pusă la ordinea zilei este: *Echilibrurile sociale.* — La studii, d-l *E. Dekany* analizează „O formă elementară a vieţii sociale: publicul." — D-l *Audre Jossain* îşi continuă cercetările sale atît de pătrunzătoare asupra psihologiei masselor. Studiul său »Reacţiunile masselor; spiritul lor simplist«, arată cum orice acţiune, fie ea individuală sau colectivă, implică limitarea reprezentării la ceea ce e strict necesar pentru a acţiona. De aci tendinţa, mai ales a masselor, de a ajunge repede la explicarea faptelor pentru a putea reacţiona repede şi sigur, de aci puterea ce o au formulele simple şi categorice asupra masselor. „Acţiunea cere o viziune simplificată. Urmează de aci că reacţiunile masselor se orientează după idei simple, totaşa cum voinţele lor ascultă de sentimente puternice. Oamenii cari vor avea putere asupra masselor sunt deci aceia cari vor şti să înţeleagă sentimentele de cari sunt însufleţite şi să le reprezinte, subt o formă lesne

www.dacoromanica.ro

accisibilă tutora, scopul spre care tind, în mod conştient sau nu, şi mijloacele prin cari ele î-şi imaginau a-l atinge, fie că ţinta ce li se propune şi şi-o propun este realizabilă sau nu." — D-l *Gaston Richard* face o lungă şi amănunţită dare de seamă asupra cîtorva lucrări făcînd parte din „Publicaţiunile concilierii internaţionale (Centrul european al Dotaţiunii Carnegie). Cărţile despre cari scrie d-l Richard tratează probleme de cea mai mare importanţă pentru politica europeană: *Austria în cadrul european, Problemele Balticei, Concepţia americană privind relaţiile internaţionale.* Darea de seamă se încheie cu o expunere asupra studiului sintetic *„Puncte de vedere"* al d-lui N. Murray Butler, preşedintele Academiei politice de la Universitatea *Columbia.* — D-l *G. L. Duprat* ne informează asupra contribuţiilor ce le-a dat „Sociologia Americană în sînul Institutului internaţional de Sociologie." Revistei cărţilor i se face parte largă în acest număr. **T. B.**

* * *

Am mai primit la redacţie: **Blajul.** Revistă lunară de cultură. Blaj, str. Gh. Bariţiu 6. ■ **Libertatea.** Dir. *Pr. Ioan Moţa,* Bucureşti I, Calea Victoriei 63. ■ **Ideea Naţională.** Dir. *N. N. Manolescu,* In No. 5 din 4 Iulie. *Gheorghe Macovei,* învăţător, scrie un interesant articol: „Aspectul trist al rutenizării Bucovinei. Reromînizarea. O excursie la Putna." ■ **Pămîntul Strămoşesc.** Cluj, str. Baba Novac 1, Et. II. ■ **Acţiunea.** Dir. *Ion Munteanu,* Sibiu, str. Regina Maria 49. ■ **Ogorul.** Dir. *N. Trandafirescu, Nămăeşti,* Bucureşti, str. Academiei 8. ■ **Zarandul.** Red. resp. *Cornel D. Rusu,* Brad. ■ **Credinţa.** Revistă ilustrată de cultură religioasă şi naţională. Red. Prof. *N. Cotos,* Cernăuţi, str. Vladimir Repta 9. ■ **Iubiţi Biserica!** Foaie de zidire sufletească pentru popor. Prin redactor: Preot *Traian Lucanu,* Parohia Drăceni-Baia. ■ **Lumina.** Revista Liceului Romîn din Grebena-Grecia. Red. şi Adm. *Petre Ciumetti,* Bucureşti, str. Elie Radu 6. ■ **Cuvîntul Satelor.** Directori: *I. Ciugurel* şi *N. A. Roşu,* Lugoj şi Timişoara. ■ **Macedonia.** Dir. *Naum Nance,* Bucureşti, str. Smîrdan 11. ■ **Catedra.** Pentru şcolari, cercetaşi, străjeri, premilitari. Dir. *T. Faur,* Galaţi, str. Cuza Vodă 45. ■ **Gînd Romînesc.** An. IV. lunie-Iulie 1936 (N-rele 6—7). Revistă de cultură editată de Astra. Red. *Ion Chinezu,* Cluj, Calea Moţilor 76.

N-rul viitor (5) al „Insemnărilor Sociologice" va apărea la 25 August 1936.

www.dacoromanica.ro

www.dacoromanica.ro